

«εμείς που είμαστε τίποτα»

Πώς να μιλήσει κανείς όταν θέλει να πει για φασιστική και ρατσιστική βία; Τι γλώσσα να χρησιμοποιήσει; Να χρησιμοποιήσει έναν λόγο πολιτικό, σκληρό, ευθύ; Να μιλήσει δηλαδή για τον πάτο της εργατικής τάξης, την εκμετάλλευση και τη βαναυσότητα. Να χρησιμοποιήσει ένα λόγο ανθρωπιστικό; Να επισημάνει τη σκληρότητα, να αφηγηθεί τις προσωπικές ιστορίες και να απευθυνθεί στο συναίσθημα. Να επικαλεστεί την τέχνη; Να προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει τα υλικά της πραγματικότητας για να πει μια άλλη ιστορία. Να γίνει ερευνητής και δημοσιογράφος; Να καταγράψει και να μαζέψει τις μαρτυρίες και τα γεγονότα.

Βρέθηκα την [Κυριακή στο Εμπρός σε μια εκδήλωση – συζήτηση με μαρτυρίες θυμάτων της φασιστικής βίας ενόψει της δίκης της Χρυσής Αυγής](#). Εκεί διαπίστωσα ότι ο λόγος που εκφέρεται από τα ίδια τα θύματα (ή μάλλον τους ανθρώπους που έχουν δεχτεί φασιστικές επιθέσεις) είναι ένας ενιαίος λόγος, συνδυάζει όλες τις πιθανές εκδοχές και προσεγγίσεις. Είναι πολιτική ανάλυση και συναισθηματική επίθεση, είναι ανθρωπιά και αφήγηση της πρόσφατης ιστορίας.

Όσο και να λες ότι ασχολείσαι ή ενημερώνεσαι για τέτοια ζητήματα, η απευθείας επαφή με τη μαρτυρία ενός ανθρώπου που δέχτηκε τη φασιστική επίθεση σε καθηλώνει. Τα περιστατικά φυσικά είναι αναρίθμητα και οι λεπτομέρειες σε μεταφέρουν σε όλων των ειδών τις δυστοπίες.

Μια γυναίκα από το [Περού περιγράφει σενάριο](#) ταινίας του Ινιαρίτου. Ελεγκτές και μπάτσοι, ενώ αυτή συνεργάζεται και με το παραπάνω, προσφέρεται να πληρώσει, να της κόψουν κλήση που δεν είχε εισιτήριο (αν και πήγαινε να ανανεώσει τη μηνιαία κάρτα για τις συγκοινωνίες και είχε νωρίτερα συνεννοηθεί με τον οδηγό) την κατεβάζουν από το λεωφορείο. Τη βρίζουν, τη χτυπούν, τη δένουν με χειροπέδες και την πάνε στο τμήμα. Όλα

αυτά μπροστά στο έντρομο παιδί της. Εκεί δεν της επιτρέπουν να πάει στην τουαλέτα. Την ξαναβρίζουν, τις δένουν με χειροπέδες πόδια και χέρια. Την έχουν χωρίσει από το παιδί της που βρίσκεται αλλού στο τμήμα. Η γυναίκα έχει πρόβλημα στο πόδι (ρήξη μηνίσκου). Αυτοί όμως το χαβά τους. Ρωτάνε από πού είναι και άλλα σχετικά. Για ώρα της αρνούνται οποιαδήποτε επικοινωνία. Με τον άντρα της ή με δικηγόρο. Η γυναίκα έχει απελπιστεί. Κατουριέται πάνω της δεμένη στο κρατητήριο. Λέει «ποτέ στη ζωή μου δεν έχω νιώσει τόσο ντροπή και τόσο οργή». Όταν επιτέλους έρχεται ο άντρας της, του δίνουν το παιδί να το πάει σπίτι και αυτή την κρατάνε. Έχει κι άλλο ακόμη. Την πάνε στη Νίκαια να την εξετάσει ψυχίατρος γιατί απ' τη συμπεριφορά της, κρίνει μία αστυνομικός ότι ίσως δεν θα έπρεπε να της επιτρέπεται να είναι με τα παιδιά της. Εκεί ο γιατρός αρνείται να την εξετάσει χωρίς εισαγγελική παραγγελία. Την πάνε στο Σισμανόγλειο. Εκεί ένας άλλος γιατρός αφού ακούει την ιστορία της, λέει στους αστυνομικούς να την πάνε σπίτι και στην ίδια προτείνει να κάνει καταγγελία, να πάρει τα στοιχεία τους και να κάνει μήνυση. Πριν φτάσει η ίδια σπίτι, τη συμβουλεύουν να μην κινήσει τίποτα διαδικασίες. «Όλοι είναι δικοί μας. Μάρτυρες στο τμήμα και οι ελεγκτές του λεωφορείου», λέει ο μπάτσος. Όσο μιλάει σκέφτομαι να κρατάω σημειώσεις, να πω την ιστορία της σωστά και αναλυτικά. Δε γίνεται. Η έντασή της είναι τρομαχτική. Στο τέλος περιγράφει την πεντάχρονη κόρη της. Τις προάλλες είδε ένα μπάτσο και γύρισε και είπε στη μάνα της να μην ανησυχεί «δεν θα τους αφήσει να της ξανακάνουν τίποτα». Τελειώνει, οι άνθρωποι που παρακολουθούν χειροκροτούν, γιατί δεν μπορούν να κάνουν κάτι άλλο με τα χέρια τους. Αν δεν χειροκροτούσαν θα έπρεπε να μπήγουν τα νύχια τους στις θέσεις, να ξεριζώνουν τα μάτια και τ' αυτιά τους.

Λίγο νωρίτερα ένας άντρας από το Αφγανιστάν, χρόνια στην Ελλάδα, μας εξηγεί πόσο φοβούνται οι συμπατριώτες του να κάνουν καταγγελία. Μας λέει ότι κάποτε μπήκαν στην κοινότητα Αφγανών στην Κυψέλη μπάτσοι και μεταξύ άλλων που έκαναν, τον χτύπησαν. Όταν πήγε στο τμήμα, να κάνει αυτό που προτρέπει τους άλλους μετανάστες να κάνουν, να καταγγείλει το περιστατικό, του είπαν «ετοιμάσου να περάσεις τρεις μέρες στο κρατητήριο». Έφυγε άπραγος με αναμνηστικό τα αίματα στο κεφάλι. Μας περιγράφει μια πολύ σύντομη ιστορία. Μια γυναίκα, μετανάστρια, με μαντήλα είναι στην ουρά στην τράπεζα. Ξαφνικά έρχεται ένας από πιο πίσω, της βγάζει τη μαντήλα και της δίνει ένα χαστούκι. Λέει και κάτι του σιλι «αυτά να τα φοράς στη χώρα σου». Δεκάδες, εκατοντάδες περιπτώσεις. Λέει και λέει κι

αν τον αφήναμε ακόμη θα έλεγε.

Μιλάει η μητέρα του πιτσιρικά [που δύο φασίστες είχαν μαχαιρώσει στο πρόσωπο στο Παλαιό Φάληρο](#). Μιλάει για αγκυλωτούς σταυρούς που της έχουν γράψει στο αυτοκίνητο και το σπίτι. Μιλάει για απειλές στο τηλέφωνο. Μιλάει για την εμπειρία της στην ασφάλεια Κυψέλης. Για τον [πρώην διευθυντή εκεί](#). Και πάλι η αστυνομία. Που έχει σχέσεις με τη Χρυσή Αυγή, που καλύπτει, αν δεν συμμετέχει και η ίδια σε επιθέσεις και βασανιστήρια. Η γυναίκα που μιλούσε τώρα, περιγράφει μια κόλαση και λέει «αυτόν το δρόμο δεν μπορείς να τον πας μόνος σου». Λέει ότι δεν υπάρχει καμία στήριξη από την αστυνομία, από τη δικαιοσύνη, από τη ΓΑΔΑ, από πουθενά. Μόνο ό,τι καταφέρει ο κόσμος μόνος του, μιλώντας, κάνοντας ενέργειες, φτιάχνοντας συλλογικότητες.

Όλοι οι άνθρωποι που μιλάνε και λένε τις ιστορίες τους, δικές τους και άλλων, μιλούν για το φόβο. Τι σημαίνει να κοιτάς πίσω σου όταν περπατάς. Τι σημαίνει να σου επιτίθενται στα καλά καθούμενα, όταν είσαι μόνος και ανυπεράσπιστος. Δικαίως μιλούν γι' αυτά και δικαίως φοβούνται. Υπάρχουν κάποιοι (κυρίως αριστεροί αλλά όχι μόνο) που και προχθές και γενικά, μιλάνε εύκολα, λένε ότι «είμαστε περισσότεροι, θα νικήσουμε επειδή θα είμαστε ενωμένοι». Η γνωστή αισιοδοξία, τα μέτωπα, η ζωή και η αριστερά που θα νικήσει. Η πραγματικότητα δείχνει κάτι τελείως διαφορετικό. Όχι πως όλα είναι μαύρα και πως δεν υπήρχαν νίκες του κινήματος. Αλλά η πραγματικότητα είναι πολύ σκληρή. Και από την απόσταση μικρόκοσμων ή συνελεύσεων που ποτέ δεν αντιμετώπισαν το πρόβλημα στην πραγματική ζωή, μπορείς να μιλάς αισιόδοξα. Όμως η γυναίκα από το Περού βασανίστηκε και εξευτελίστηκε μόλις πριν από λίγες εβδομάδες.

Ορθά λοιπόν η Χρυσάνθη Τσιμπίδου, που είχε δεχτεί επίθεση από φασίστες το μακρινό 2002, είπε ότι η αριστερά είχε τότε υποτιμήσει το φαινόμενο Χρυσή Αυγή. Θα επιμείνω και θα πω ότι συνεχίζει να το υποτιμά. Αστυνομία και φασίστες συνεχίζουν το έργο τους και οι αναλύσεις περί μετώπων ή θεωρητικών σχημάτων, δε βοηθάνε στο πραγματικό πρόβλημα. Δηλαδή δεν αντιμετωπίζουν

το φόβο των ανθρώπων που κινδυνεύουν στ' αλήθεια. Δεν προστατεύουν τους ανθρώπους που είναι στο δρόμο.

Η αλληλεγγύη μας, αυτό το χιλιοειπωμένο σύνθημα, αυτό το ξεθωριασμένο πανό που σέρνουμε δεξιά κι αριστερά σε κάθε ευκαιρία, πρέπει να λάβει ένα πολύ πιο σύνθετο περιεχόμενο. Πράγματα και ενέργειες γίνονται, αλλά είναι πολύ λίγα για την συγκεκριμένη πραγματικότητα που ζούμε. Η κατάσταση είναι πέρα από κάθε ανάλυση που έχουμε κάνει. Η έκταση των επιθέσεων δεν έχει καμία σχέση με καμία καταγραφή που έχει γίνει. Ίσως χωρίς να το έχουμε καταλάβει ή έστω μετρήσει σοβαρά, έχουμε ζήσει ένα τεράστιας έκτασης υπόγειο πογκρόμ διαρκείας. Αναφέρθηκε προχθές ότι για παράδειγμα τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει δεκάδες (ακούστηκε ο αριθμός 50 αν θυμάμαι καλά) επιθέσεις σε ανθρώπους με αναπηρία. Και να για παράδειγμα ακόμη μια περίπτωση που η υποκρισία μας χτυπάει κόκκινο. Ξέρουμε μόνο να αναπαράγουμε το κείμενο του Χατζιδάκι για το νεοναζισμό και που και που να ανεβάζουμε καμιά φωτογραφία με αυτοκίνητα παρκαρισμένα πάνω σε ράμπες. Δεν ξέρουμε όμως για αυτές τις 50 επιθέσεις. Δεν μιλάμε για την Χρυσή Αυγή και την ρητορική της περί ευγονικής. Δεν ξέρουμε και δε μετράμε καλά την πραγματικότητα.

Η πραγματικότητα είναι ζόρικη. Ο φόβος είναι δικαιολογημένος και όποιος δεν τον νιώθει κρύβεται πίσω από ρητορικές ή πίσω από την προσωπική του ασφάλεια. Η αλληλεγγύη μας θα πρέπει να επανανοηματοδοτηθεί, να αναζητήσει νέους τρόπους και πιο στιβαρές ενέργειες. Η Μιρέλα Λόπεζ, η γυναίκα που λέγαμε από το Περού, όταν περιγράφοντας αυτό που της συνέβη, παρασύρεται από τη μνήμη και την ένταση, ξεσπάει, «μπάτσοι και κυβέρνηση είναι μαζί. Εμείς που είμαστε τίποτα». Δεν το λέει για να υπογραμμίσει την ήττα. Η Λόπεζ συνεχίζει, συμμετέχει σε συλλογικότητα, προσπαθεί να αντιμετωπίσει όπως μπορεί το ρατσισμό των θεσμών και του δρόμου. Αλλά η κουβέντα της στοιχειώνει όλο το θέατρο Εμπρός και όλη την πόλη. «Εμείς που είμαστε τίποτα». Εμείς που είμαστε τίποτα έχουμε κάτι να πούμε και πολύ περισσότερο κάτι να κάνουμε;

ΗΜΕΡΑ ΑΔΗΛΕΠΤΥΗΣ

Ουαλίτ Τάλεμπ

Τρίτη
24 Μαρτίου

την τρίτη στις 24 Μαρτίου στο **Lacandona** (Ηπίτου 4, Σύνταγμα)
θα υπάρχει κουτί οικονομικής ενίσχυσης
για τον **αιγύπτιο εργάτη** Ουαλίτ Τάλεμπ που **βασανίστηκε**
το 2012 στην Σαλαμίνα από τον **εργοδότη του**.
από τις **16:00** και μετά θα πωλείται σανγκρία
όπου το σύνολο των εσόδων θα έχουν τον ίδιο σκοπό.

* Υπενθύμιση: σήμερα, στο lacandona για ένα από τα χιλιάδες θύματα αυτής της ζόρικης πραγματικότητας, για ένα μόνο από τα θύματα της ελληνικής πραγματικότητας των τελευταίων χρόνων. Λέγεται [Ουαλίτ Τάλεμπ και είναι ένας από τους πιο δυνατούς ανθρώπους που ξέρω](#). Εδώ και εβδομάδες σκέφτομαι μόνο μία σκηνή. Ο Ουαλίτ έχει καταθέσει μέσα στο δικαστήριο, καθισμένος σχεδόν γόνατο με γόνατο, μερικά χιλιοστά από τους βασανιστές του. Έχει πει όσα δεν μπορεί άνθρωπος να πει. Έχει πει όσα ο ίδιος ντρέπεται και φοβάται να πει. Βγαίνει λοιπόν έξω. Στα μάτια του έχει δάκρυα, είναι σε φοβερή ένταση, έχει σφίξει τη γροθιά του και τη δαγκώνει με δύναμη. Θα την έχετε δει αυτή την χειρονομία, αυτή την κίνηση, σε οριακές στιγμές. Ένας άνθρωπος δαγκώνει τη γροθιά του για να μην διαλυθεί, να

μην καταρρεύσει, να μην ανοίξει το στόμα του και καταπιεί όλο τον κόσμο. Αυτό τον κόσμο τον θλιβερό, τον κόσμο της ανελευθερίας και της βαρβαρότητας. Κάθε μέρα από κείνη τη μέρα, σκέφτομαι τη γροθιά που δαγκώνει ο Ουαλίντ και σκέφτομαι ότι εμείς πρέπει να κοιτάμε κάτω. Να κοιτάμε κάτω και να είμαστε εκεί.